Tiskem A. Nováka v Kutné Hote.

# PRO MALÉ LOUTKOVÉ DIVADLO

RADA II.

SVAZEK 37.



# Kašpárek a medvěd

NAPSAL BOHUMIL SCHWEIGSTILL

Nakladatel A. STORCH SYN, knihkupec v Praze.

# STORCHOVO LOUTKOVÉ DIVADLO PRO MALÉ LOUTKOHERCE.

SVAZEK 37.

# Kašpárek a medvěd

aneb

Kterak udělal Kašpárek z medvěda prince.

> Napsal Bohumil Schweigstill.

> > Druhé vydání.

V Praze 1944.

Nakladatel A. STORCH SYN knihkupec Praha I., Staroměstské náměstí.

#### OSOBY:

Kašpárek

Myslivec

Čaroděj

Princ

Čert

medvídek.

I. jedn. v lese, II. ve sluji.

#### I. JEDNÁNÍ.

V lese.

Loutky: myslivec, Kašpárek a medvěd.

Výstup 1. MYSLIVEC.

Zprava přeběhne přes jeviště medvěd. Za chvíli za ním myslivec.

MYSLIVEC: Hromský huňáč! Vždycky se mi ztratí jako duch. Tady jsem ho viděl a už zase zmizel. (K hledišti.) Prosím vás, lidičky, dětičky, nevíte snad, kam se ten medvěd ztratil? (Děti volají, ukazují.) Aha, tam! Rychle tedy za ním a hned ho střelím, aby vás snad nesnědl. (Odejde vlevo, odkud se vrátí za chvíli medvěd a přejde vpravo. Brzy potom vrátí se na scénu i myslivec.) Nikde není ani k spatření. Zatrachtilé dílo! Honím se tu za ním jako blázen a huňáč se mi jenom vysměje. (Dívá se vpravo.) Ale, prach a broky, kůže zaječí! Už ho vidím, tamhle je. Snad si

chce hrát se mnou na honičku, ale počkej, chlapíku! Za chviličku budu mít tvůj kožich. (Odejde vpravo, za chvíli se vrátí.) Ne, nedostal jsem ho. Ale vím, co udělám. Tady si sednu a ani se nehnu; (sedne) možná, že se medvěd ještě vrátí. Ach, to není jenom tak být myslivcem v nebetyčných horách a v rozvalinách zakletého zámku. (Vstane.) Tiše děti! Myslím, že už jde. Slyším kroky, jako by šel v bačkorách. Ale, nelekejte se, až udělám —

## Výstup 2. KAŠPÁREK A MYSLIVEC.

KAŠPÁREK (vpadne): Bác!

MYSLIVEC: Že tě nesežere medvěd, kluku darebná!

KAŠPÁREK: Proč by mě jedl? Což myslíte, že voním špekem? Jenom si mě prohlédněte a uvidíte, že na mých šatech nenajdete ani jediné skvrny. O, pane, já si na čistotu potrpím jako hezký květ.

MYSLIVEC: Na to se tě, cvrčku, neptám.

KAŠPAREK: A na co se ptáte, prosím vás? Jen račte mluvit, snad se domluvíme.

MYSLIVEC: Tam někde byl velký medvěd.

KAŠPAREK: Tak ho tam nechte! Já mám medvídky rád. MYSLIVEC: Až tě sní, budeš zpívat jinou.

KAŠPAREK: Ne, to bych už asi nezpival, pane fořte! A taky si nemyslete, že bych se dal. Vidíte, stojím až u vás a také se nebojím, že mě sníte.

MYSLIVEC: Já nejsem medvěd.

KAŠPÁREK: Ale bručíte zrovna jako on.

MYSLIVEC: Cákra, človíčku, tobě ta pusa jede.

KAŠPAREK: Kdo maže, ten jede a kdo na hubě šetří, ten neušetří, protože to potom dá do apatyky. To víte, já to znám a nejsem dnešní.

MYSLIVEC: Prach a broky, ty máš vyřídilku. Ne, s tebou bych závodit nechtěl ani na koloběžce.

KAŠPÁREK: Tak si sedněte, abyste se tolik neuhnal a povídejte mi něco pěkného z myslivecké latiny.

MYSLIVEC: Já nikdy nelžu.

KAŠPÁREK: Jenom když nemluvíte pravdu, a to už má každý myslivec v krvi. No, Pánbůh vám odpustí, když je to žertem.

MYSLIVEC: Zeptej se tedy tuhle těch dětí, je-li to pravda nebo lež, že je tu někde veliký medvěd.

KAŠPÁREK: Je tady opravdu, děti? (Volají ano!)

MYSLIVEC: A jaký, pane!

KAŠPÁREK: Měl čtyři nohy a krásný kožich.

MYSLIVEC: Nech švandy a natáhni raději uši! Povím ti, co se mi přihodilo.

KAŠPÁREK: Už jsem je natáhl jako kolíky u staré basy.

MYSLIVEC (sedne): Toho medvěda jsem tu už spatřil několikrát a ne a ne ho dostat. Také jsem po něm již střelil a vždycky chybil.

KAŠPÁREK: Snad jste měl křivé broky, anebo vám ten komín špatně fouká a měl byste na to zavolat kominíka.

MYSLIVEC: Že tě, kluku, huba nebolí.

KAŠPÁREK: Také mě bolela, když mi lezly zuby, ale to už je dávno. Byl jsem tehdy ještě v peřince a neuměl jsem říkat ani táto a mámo.

MYSLIVEC: Prosím tě, kdo vlastně jsi? Jsi jako cvoček do boty, ale nápadů máš více než dospělý člověk.

KAŠPÁREK: Já jsem Kašpárek z pohádky, pane fořte!

MYSLIVEC: I pět hromů do čepice! Teď se už nedivím tvé vyřídilce. No, ano, teď jsem doma.

KAŠPAREK: A to honíte medvěda ve světnici?

MYSLIVEC: V lese ho honim.

KAŠPÁREK: Tak nejste doma.

MYSLIVEC: I to se jenom tak říká, když člověk

najednou něco pochopí, čemu dřív nerozuměl,

KAŠPAREK: Děkuji, pane, vidíte, teď jsem zmoudřel.

MYSLIVEC: Však nejsi hloupý, jak se děláš. —
Ale už musím jít. Medvěd mi zatím utekl
a kdož ví, kde je. — Dej si však pozor,
aby tě nesnědl jako koláč. (Odchází vlevo.)

KAŠPAREK: Šťastnou cestu a rovné broky! No, to byla přece veselá chvilka! Myslivec při ní zapomněl na medvídka a ten zatím hezky zmizel. Však jsem to všechno drmolil jenom proto, abych mu pomohl z nebezpečí.

### Výstup 3. MEDVĚD A KÅŠPÁREK.

MEDVĚD (vejde, bručí): Děkuji ti za tvou pomoc.

KAŠPAREK: Hrom a klády! Medvěd je tady a mluví!

MEDVĚD: Dobrému neublížím a dobrý mi může pomoci z čarovné sítě, kterou mě opředl čaroděj z černé říše.

KAŠPAREK: A jak bych ti mohl pomoci, já, malý a slabý?

MEDVĚD: Jdi k čaroději za třikrát devátou horou!

KAŠPAREK: Aha, třikrát devět je devět.

MEDVĚD: Ne, třikrát devět je dvacet sedm.

KAŠPÁREK: Sakulajda, ten medvěd je učený. On zná násobilku ještě lépe nežli já.

MEDVĚD: Jdi tedy k tomu čaroději. Má tam ve studánce čarovnou vodu. Budu-li se z ní moci napít, budu zas člověkem, jako jsem byl.

KAŠPÁREK: Snad jsi nebyl nějakým pánem nebo jenerálem?

MEDVĚD: Princem jsem byl ve zlatém zámku a zas bych jím byl a tobě bych se pak odměnil třeba zlatou koloběžkou, abys nemusil běhat stále světem.

KAŠPAREK: Ach, panečku, to bych na ní pak přijel sem k dětem. Víš, Míšo, pomohl bych ti, ale pověz mi, jak?

MEDVĚD: Dovedu tě až k čaroději a tam se pak schovám v lese.

KAŠPÁREK: Dobře, teď už vím všecko. Až potom přijde vhodná chvíle, zapísknu na tebe a zavedu tě ke studánce. Že je to tak?

MEDVĚD: Jsi bystrý a vtipný, ale pozor, aby ses neprozradil. Čaroděj by z tebe udělal medvěda jako ze mne.

KAŠPAREK: Míšo, buď bez obavy! Já ho obelstím, jako kocourek myšku, a ty budeš opět princem ve zlatém zámku. MEDVĚD: Pospěšme tedy, abych již mohl shodit ten kožich.

KAŠPAREK: Vzhůru na čaroděje! Počkejte děti, a uvidíte, co mu uděláme.

(Opona.)

II. JEDNANÍ. Ve sluji.

Loutky: čaroděj, Kašpárek, čert, medvěd a princ.

Výstup 1. ČARODĚJ A KAŠPÁREK.

ČARODĚJ (hledí vlevo s hůlkou v ruce): Ha, zdá se mi, že venku někdo mluví. Kdopak to je a co tu chce u mocného čaroděje Koloděje v černé skále?

KAŠPÁREK (vejde zleva): Čáry, máry, okuláry! povídali, že mu hráli. — Abys tomu rozuměl, to já říkám, kamaráde, místo pozdravu.

ČARODĚJ: Kdo jsi?

KAŠPAREK: Čaroděj jako ty, ale nedělej si z toho trampoty, že jsem tak malý. Zato toho umím víc než ty. ČARODĚJ: To není možné!

KAŠPÁREK: Všechno je na světě možné a nediv se tolik, nebo ti vylezou oči z důlků.

ČARODĚJ: Jsi mi drobátko podezřelý a nevím, mám-li ti věřit.

KAŠPÁREK: Až uvidíš, co umím, potom mi uvěříš a budeš se divit ještě více a mně se hrdostí nadmou plíce.

ČARODĚJ: A s kým jsi to mluvil venku v lese? KAŠPÁREK: Povídal jsem si tam s ptáky.

ČARODĚJ: Ty rozumíš jejich řeči?

KAŠPÁREK: Já se domluvím, panečku, i s husou na pekáči.

ČARODĚJ: A co znáš ještě?

KAŠPÁREK: Moc toho znám, ještě víc umím a všemu rozumím jako mudrc.

ČARODĚJ: Povídej tedy, abych poznal, smím-li ti věřit.

KAŠPÁREK: To můžeš měřit na kilometry, co toho je.

ČARODĚJ: Nuže, co umíš?

KAŠPÁREK: Poslouchej tedy a natáhni uši! Já nemám ve zvyku nic opakovat.

ČARODĚJ: Co tedy děláš?

KAŠPÁREK: Já dělám knedlíky z papíru, od kupce z krupice kaši, polykám vidličky, nože, dovedu zahánět čerty a to přece nejsou žerty. Také do ohně foukám a hezky se koukám — čáry, máry, láryfáry, mám čaromocné okuláry.

ČARODĚJ: A proč jdeš sem ke mně, když toho tolik umíš?

KAŠPÁREK: Ve dvou půjde řemeslo lépe. Můžeme čarovat spolu a bude to lepší. Já chytnu něco od tebe a ty zase poznáš, co já umím. Však ti to ukáži a všechno povím.

ČARODĚJ: Souhlasím tedy, ale pro jistotu uděláš zkoušku.

KAŠPAREK: Jak si přeješ, malou nebo velkou?
Mně na tom nezáleží, jen když to běží. Jak
to mám, tak to dám, na výdělek nekoukám.
Jak si tedy přeješ, všechno udělám: oheň,
knedlíky, rendlíky, kaši, či jiné čáry a žerty?
Nebo chceš zahánět čerty?

ČARODĚJ: Ano! Já ho zavolám a brzy uvidíme, zmizí-li po tvém čarování.

KAŠPÁREK: Zavolej třeba satanáše nebo Lucifera. Mně je to fuk, hej, čáry, máry a kluk!

ČARODĚJ (pozvedne ruku shůlkou): Hej, tedy, čáry, máry, huhuhu, pan Lucifer ať je tu!

## Výstup 2. LUCIFER A PŘEDEŠLÍ.

LUCIFER (přiletí): Huhuhu, tady stojí podle tvého rozkazu.

- KAŠPÁREK: Blblbl, láry, fáry, že mu hráli. Káča je tu, Honza s holí, kterou prý to strašně bolí.
- LUCIFER: Blblbl, s tou nejsou žerty. Honem zas mezi čerty. (Zmizí.)
- KAŠPÁREK: No, viděl jsi, jak to sypal po mém čarování? Ju, pane, to každý nedovede.
- ČARODĚJ: Dostaneš jedničku z čarování.
- KAŠPÁREK: Měl bych dostat vlastně eminenc, ale jednička stačí, protože jsem docela skromný.
- ČARODĚJ: Můžeš zde tedy zůstat a budeme společně provádět čáry.
- KAŠPÁREK: Ale dnes už ne. Šel jsem přes hory, doly a celé tělo mě bolí. Musím si trochu odpočinout. Hlad sice nemám, ale žízní už lekám. Nemáš tu trochu vody?
- ČARODĚJ (ukazuje vpravo): Tam vedle pod černou skalou můžeš se napít ve studánce.
- KAŠPÁREK: To už běžím. (Odběhne vpravo.)
- ČARODĚJ: Zdá se mi, že budu mít bystrého a veselého společníka. Není sice velký, ale zato má plnou hlavu, a v mém černém řemesle se mi velice hodí.
- KAŠPÁREK (se vrátí): Studánka má železná vrátka na devět zámků a já nemám klíče.
- ČARODĚJ: Není ho zapotřebí. Jen třikrát do

- dlaně plivni, hluboce zívni a vrátka se otevrotř dle tvého přání.
- KAŠPÁREK: Vidíš, tohle máš zařízeno docela dobře. Já sice zkoušel své čarování, ale nijak to nešlo.
- ČARODĚJ: Každý pořádný čaroděj má přece vždycky nějaký patent na své tajemství a čarování.
- KAŠPÁREK: Zrovna jako já, já jich mám pět a všechny pohromadě. Ale už zase běžím, abych snad nelekl žízní jako kapr.
- ČARODĚJ: Pospěš si tedy! Vzpomněl jsem, že musím odejíti a už mám nejvyšší čas.
- KAŠPÁREK: Utíkám tedy! (Odběhne vpravo.)
- ČARODĚJ: To při té řeči jsem na to zapomněl, že musím zajít k sousedce Ježibabě pro trochu zaječího peří a komářího sádla. Také kousíček slepičího loje budu potřebovat k novému čarování, jak udělat z husího brka dlouhé bidlo.
- KAŠPÁREK (se vrátí): Tak, už jsem zpátky. Panečku, to je voda jako nejlepší víno.
- ČARODĚJ: Moje čarovná studánka má také zvláštní sílu a moc, ale o tom ti povím, až se vrátím.
- KAŠPÁREK: Ty chceš snad odejít, kamaráde? ČARODĚJ: Musím. Chystám se k novým kouzlům a čárům, ale vrátím se před večerem.

KAŠPAREK: A co zatím já?

ČARODĚJ: Přičaruj k večeři třeba husičku na pekáči!

KAŠPÁREK: Máš doma dříví?

ČARODĚJ: Není ho zapotřebí. Zavoláš čerta a ten ti přinese oheň z pekla.

KAŠPÁREK: No, pane, to jsou kamna. To se ušetří na palivu.

ČARODĚJ: Myslím, že toho umím přece jen více než ty, když se tak všemu divíš?

KAŠPÁREK: Já umím zas jiné věci. Panečku, to budeš valit oči, až začnu zase já čarovati.

ČARODĚJ: Jsem zvědav, co všechno umíš. Ale teď se již nemohu zdržovat ani chvíli. Pamatuj tedy, co máš dělat! (Odcházi vlevo.)

KAŠPÁREK: Šťastnou cestu a dej pozor, aby sis v lese neroztrhl šaty! — (Sám.) Tak, všechno se daří. Štěstí mi přeje, protože ten čaroděj je praštěný pytlem nebo snad žebřiňákem. Teď už to půjde všechno dobře a lehce. Než se panáček vrátí, ptáček mu uletí z černé klece a potom ať třeba zlostí praskne. Teď hezky zahvízdám na medvěda a potom si pospíšíme na zlatý zámek. Ale ne, ještě ne. Napřed musím jít otevřít vrátka u studánky, aby se mohl medvídek napít. (Odejde vpravo a hned se vrátí.) Tak, všechno je připraveno. (Jde vlevo a třikrát hvízdne.) Pospěš si, Míšo!

# Výstup 3. MEDVĚD, PRINC A KAŠPÁREK.

MEDVĚD (vejde): Kašpárku, ty jsi chlapík!

KAŠPÁREK: Teď toho obdivu nech a zajdi si tamhle ke studánce.

MEDVĚD: Ach, to se těším. (Odejde vpravo, za chvíli se vrátí místo něho priuc.)

KAŠPÁREK: Panečku, na to jsem zvědav, co se stane. Jen aby to neselhalo a nebyl pak z medvěda místo prince nějaký černý kocour. (Volá.) Míšo, co je? Je to dobré?

PRINC (vejde místo medvěda): Kašpárku, já bych tě celého zlíbal za tvou pomoc.

KAŠPÁREK: Sakulajda, pane princi, vám to sluší. Ne, věřte mi, vidět vás ve výkladní skříni u Štorchů v Praze, tak si vás hned koupím do divadélka.

PRINC: Nevím, jak se ti odměním a stačí-li na to zlatá koloběžka.

KAŠPÁREK: I to nic není. Jen když se dílo podařilo, to je hlavní. Já se při tom bavil a trochu potil, ale vy jste se zpotil víc v takovém huňatém medvědím kožichu, který jste nosil.

PRINC: Počkej! Poslouchej, někdo sem jde.

KAŠPÁREK (hledí vlevo ven): Čaroděj se vrací, snad něco zapomněl.

PRINC: Ted mu neujdeme a oba zahyneme.

KAŠPÁREK: Jenom nezoufej a nefňukej! Půjdeme zadem, otevru vrátka. Rychle, jen rychle ven! (Oba běží vpravo. Za chvíli vejde zleva čaroděj.)

> Výstup 4. ČARODĚJ.

CARODĚJ (vejde): Hej, příteli, zapomněl jsem si domovní klíč a kdybych se opozdil někde v noci, nedostal bych se domů. — Nikde nic? Co je to? Odešel někam, nebo snad spí? Podívám se. (Odejde vpravo a mluví venku.) Ha! Podvedl mě! Tisíc hromů do toho podvodníka! (Vrátí se.) Studánka prázdná! Někdo z ní pil, koho jsem začaroval a kouzlo pominulo. Není v ní kapka vody, a to je konec mé moci a síly. (Sedne.) Konec! Konec. Konec mé slávy a čarování — a konec dnešnímu povídání.

(Opona.)

Nezaměňujte číslování řady II. za řadu I. a naopak.